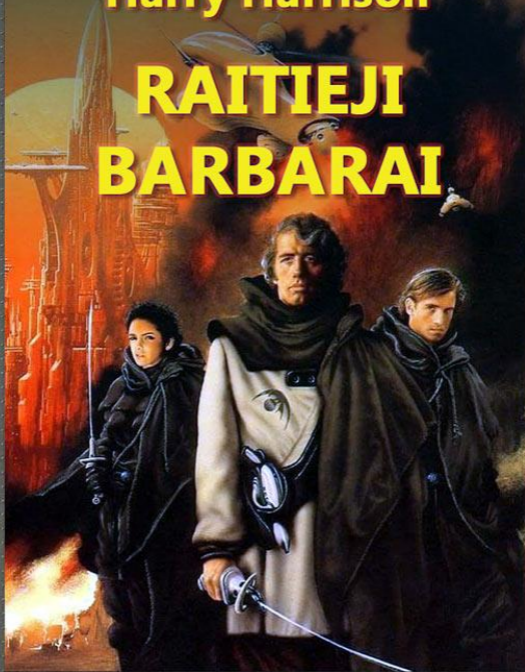


Mirties Planeta: #3



Harry Harrison

# RAITIEJI BARBARAI



Knygute.lt

**Harry Harrison**

**RAITIEJI  
BARBARAI**

Mirties Planeta #3

Mokslinis-fantastinis  
romanas

Nėra Galaktikoje baisesnės vietos  
kaip Pyras, mirties planeta. Užtat  
Jasonas dinAltas, Meta, Kerkas bei  
kiti pyriečiai nutaria paieškoti  
saugesnės planetos.  
Tačiau jų surasta Laimės planeta  
pasirodo dar kraupesnė negu  
paliktoji.

Iš anglų kalbos vertė  
ŽIVILĖ SAMĖNAITĖ

Harry Harrison  
*DEATHWORLD #3*  
*HORSE BARBARIANS*

London, Faber and Faber, 1968  
Cover art by Jim Burns  
Copyright © by Harry Harrison, 1968  
Vertimas į lietuvių kalbą:  
© leidykla "Eridanas", 1996  
© leidykla [Knygute.lt](http://Knygute.lt), 2020

# **1 skyrius**

Sargybos leitenantas Talenkas nuleido elektroninius žiūronus ir pasukinėjo matomumo reguliatorių. Jau temo. Akinančiai balta saulė grimzdo už storo debesų sluoksnio. Artinosi vakaras. Tačiau juodai baltas vaizdas žiūronuose buvo toks ryškus, kad rėžė akį: iki pat horizonto plytėjo lyguma. Žolė. Vienoda apšerkšnijusios, vėjo kedenamos žolės jūra. Talenkas mintyse nusikeikė ir pasukinėjo sunkų instrumentą kairėn ir dešinėn. Nieko.

- Atleiskite, sere, bet aš nieko nepastebėjau, - nenoriai prisipažino sargybinis. - Viskas kaip visada.

- Bet aš pastebėjau - ir to pakanka. Ten kažkas sujudėjo, ir aš ketinu išsiaiškinti, kas tai buvo. - Leitenantas nuleido žiūronus ir žvilgtelėjo į savo laikrodį. - Iki tamsos dar pusantros valandos. Pranešk budinčiam karininkui, kur aš nuėjau.

Sargybinis jau prasižiojo kažką sakyti, bet persigalvojo. Leitenantas Talenkas buvo ne iš tų, kurie klausėsi kieno nors patarimų. Kai var-tai vielinėje tvoroje prasivėrė, Talenkas užsi-metė ant peties lazerinį šautuvą, prisisegė

prie diržo dėklą su granatomis ir ryžtingai nužingsniavo pirmyn. Imtynių čempionas, nesuskaičiuojamų kautynių veteranas, jis pasitikėjo savimi ir buvo tikras, kad šioje bekraštėje platybėje nėra nieko, su kuo jis nepajėgtų susidoroti.

Leitenantas neabejojo, kad pastebėjo lygumoje kažkokį judėjimą. Gal tai buvo tiesiog žvėris, o gal kas nors kitas. Talenkas nusprendė išsiaiškinti. Jį pastūmėjo ne tiek smalsumas ar pareiga, kiek noras veikti - sargybinio tarnyba buvo tokia nuobodi. Jis tvirtai žingsniavo traškančia žole ir tik sykį grįžtelėjo į viela aptvertą stovyklą. Didžiulis lyg uola erdvėlaivis metė šešėlį ant keliolikos žemų pastatų bei grėžimo bokšto. Talenkas nebuvo sentimentalus žmogus, tačiau net jis suvokė, kokia laikina atrodo jų vieniša stovykla bekraštėse tuščių stepių platybėse. Leitenantas paniekinančiai šniurkštelėjo ir nususuko. Jeigu čia yra kas nors gyvas, nuo jo nepaspruks.

Už šimto metrų nuo tvoros buvo negili įduba, o tuoj už jos kilo kalvelė. Šio paviršiaus nelygumo visai nesimatė iš stovyklos. Talenkas užkopė ant kauburio viršaus ir tiesiai priešais save išvydo būrį raitelių.

Jis akimirksniu atšoko atgal, bet pavėlavo.

Artimiausias raitelis pervėrė Talenko blauzdą ilga ietimi, pasuko žaizdoje lenktą antgalį ir nusitempė auką pašlaite žemyn. Leitenantas krisdamas pastvėrė nuo peties šautuvą, bet antroji ietis išmušė ginklą jam iš rankos ir prismeigė delną prie žemės. Viskas įvyko labai greitai, per sekundę, gal per dvi. Talenkas net nespėjo pajusti skausmo, kai trečioji ietis prismeigė jo ranką, siekiančią radijo siųstuvo.

Sužeistas, prikaltas prie žemės, apsvaigintas šoko, leitenantas prasižiojo ir buvo besurinkąs, bet net ir šito nespėjo padaryti. Artimiausias raitelis abejingai pasilenkė ir sviedė durklą Talenkui tarp dantų, gilyn į gerklę. Leitenantas nutilo amžiams. Jo laisvoji koja mėšlungiškai sutrūkčiojo, ir žolės šlamesys buvo vienintelis garsas, lydėjęs jo žūtį. Raiteliai žvilgtelėjo į lavoną ir kuo abejingiausiai nususuko. Jų ristūnai neramiai trypčiojo vietoje, bet taip pat neišleido nė garso.



- Kas atsitiko? - paklausė sargybos vyresnysis, užsisėgdamas diržą su amunicija.

- Dingo leitenantas Talenkas, sere. Jis sakė kažką pastebėjęs lygumoje ir nuėjo už kalvos.

Praėjo jau dešimt, gal penkiolika minučių, bet aš jo daugiau nemačiau. Ir negaliu prisišaukti per radiją.

- Vargu ar jis galėjo patekti į bėdą, - atsakė karininkas, žvelgdamas į tamsėjančią stepę. - Bet verčiau susigrąžinkime jį atgal. Seržante. - Seržantas išėjo į priekį ir atidavė pagarbą. - Paimkite kuopą karių ir suraskite leitenantą Talenką.

Jie buvo profesionalūs kareiviai, trisdešimčiai metų pasirašę sutartį su "Džon Kompani", ir puikiai suvokė, kad naujai atrastose planetose tyko vien pavojai. Kuopa išsirikiavo grandine ir atsargiai patraukė per lygumą.

- kažkas negerai? - paklausė vienas iš metalurgų, išeidamas iš grėžimo bokšto. Jis laikė rankose padėklą su rūdos pavyzdžiais.

- Nežinau... - pradėjo karininkas, ir kaip tik tą akimirką iš už kalvos ir iš nematomo griovio plūstelėjo raiteliai.

Jie puolė netikėtai kaip perkūnas iš giedro dangaus. Prityrę kareiviai, ginkluoti mirtiniais ginklais, buvo akimirksniu išžudyti. Kai kurie spėjo iššauti, bet užpuolikai pasislėpė už savo ristūnų kaklų. Suzvimbė strėlės, sušvytravo ietys. Raiteliai banga persirito per sargybinius

ir nušuoliavo toliau, palikę už nugarų devynis persisukusius kūnus.

- Jie joja čionai! - sušuko metalurgas, metė žemėn padėklą ir apsigrėžė bėgti. Sugaudė aliarmo signalas, iš palapinių pasipylė kareiviai.

Raiteliai užgriuvo stovyklą lyg žemės drebėjimo sukelta lavina. Niekas nespėjo pasiruošti gynybai. Sargybiniai prie tvoros žuvo nespėję net pakelti ginklų. Užpuolikų ristūnai artėjo lyg viesulai, drebindami žemę kojomis-kolonomis: ką tik jie buvo dar toli, o po akimirkos jau čia. Priešakinis gyvulys rėžėsi į tvorą, savo svoriu išversdamas ją. Skaisčiai plyksnelėjo prie vielų prijungta elektra, ir ilgakklis padaras negyvas sudribo tiesiai priešais sargybos viršininką. Pasibaisėjęs karininkas akimirką spoksojo į jį, paskui raitelio strėlė įsmigo jam į akį, ir jis krito negyvas.

Mirtis nusiaubė stovyklą. Raiteliai pralėkė palei tvorą, peršokę per negyvo gyvulio kūną, ir paleido iš trumpų lankų juodų strėlių spiečių. Net prietemoje, net nuo šuoliuojančių ristūnų nugarų jie šaudė neįtikėtinai taikliai. Rūdakasiai ir kareiviai krito negyvi ar sužeisti. Viena strėlė pataikė į sireną, toji sutraškėjo ir dejuodama nutilo.



Užpuolikai dingo taip pat greitai, kaip ir pasirodė. Jie nušuoliavo už šešėlių apgaubtos kalvos, ir staiga stojusioje tyloje sužeistųjų dejonės nuskambėjo netikėtai garsiai.

Saulė jau nusileido, ir tamsa sukėlė tik dar didesnę sąmyšį stovykloje. Įsižiebę žibintai apšvietė naktį kruviną skerdynių lauką. Žmonės atsitokėjo tik tada, kai iš garsiakalbio pasigirdo ekspedicijos vado Bardovo nurodymai. Kol medikai atskyrė mirštančius nuo mirusiųjų, kareiviai paskubomis išrikiavo pabūklus. Vienas iš sargybinių perspėjamai šūktelėjo, ir galingas prožektorius pasisuko į kalvą - ant keteros vėl pasirodė tamsūs raitelių siluetai.

- Ugnis! - Vado balse skambėjo nežmoniškas įtūžis. - Sunaikinkite juos!

Jo balsą nustelbė pirmųjų sviedinių sprogiimai. Salvės griaudėjo viena po kitos, kol į dangų pakilo dulkių ir dūmų kamuoliai.

Gynėjai taip ir nesuprato, kad pirmoji ataka buvo tik klaidinantis manevras. Pagrindinės raitelių pajėgos puolė juos iš priešingos stovyklos pusės. Tik tada, kai ilgakakliai ristūnai ėmė siautėti po stovyklą ir žmonės žuvo vienas po kito, jie pagaliau suvokė, kas atsitiko. Bet buvo jau vėlu.

- Uždarykite liukus! - sušuko budintis pilotas, tuo pat metu spausdamas pneumoužraktų įjungimo mygtukus. Iš vairinės, esančios aukščiau virš žemės, erdvėlaivio viršuje, jis matė pro šalį plūstančias užpuolikų bangas. Ir žinojo, kaip letargiškai lėtai veriasi gremėzdiški išoriniai vartai. Todėl jis vis dar spaudė mygtukus, nors iš to nebebuvo jokios naudos.

Užpuolikai vientisa spiegiančia, kaukiančia banga persivertė per tvorą, apraizgytą aukštos įtampos laidais. Priešakiniai gyvuliai krito ir buvo sutrypti šuoliuojančių iš paskos, kurie lipo per lavonus, kabindamiesi aštriais nagais. Žuvo ir keli raiteliai, tačiau tai nieko nepakeitė, nes likusieji toliau puolė nesibaigiančiu srautu. Netrukus jie užpildė ir sugriovė visą stovyklą.

- Kalba antrasis karininkas Veiksas, - prabilo pilotas, įjungęs visus laivo garsiakalbius. - Ar laive yra aukštesnio laipsnio karininkų? - Jis įsiklausė į augančią tylą ir kai vėl prabilo, jo balsas nuskambėjo kimiai ir netvirtai: - Atsiliepkite paeiliui, karininkai ir eiliniai, pradedant nuo variklių skyriaus. Sparkasai, užrašyk.

Neryžtingai vienas paskui kitą atsiliepė balsai. Tuo tarpu Veiksas žvelgė į apačioje verdančias kautynes pro pagrindinį laivo ekraną.

- Septyniolika. Tai visi, - nustėręs praneš radistas, nepaleisdamas iš rankos mikrofono. Jis ištiesė sąrašą antrajam karininkui, kuris peržvelgė lapą tuščiu žvilgsniu ir lėtai siektelėjo mikrofono.

- Vairinė. Aš perimu vadovavimą laivui. Paruoškite variklius startui.

- Argi mes nepadėsime jiems? - įsiterpė balsas. - Mes negalime palikti saviškių.

- Jau nebėra ką palikti, - niūriai atsiliepė Veiksas. - Aš žiūrėjau per visus ekranus. Apačioje nesimato nieko, išskyrus tuos... užpuolikus ir jų žvėris. Net jeigu kas nors iš mūsų dar gyvas, abejoju, ar mes galime padėti. Palikti laivą būtų tikra savižudybė. Be to, mums ir taip trūksta įgulos.

Tarsi pabrėždamas jo žodžius, staiga sudrebėjo laivo korpusas.

- Jie sudaužė vieną ekraną... ir dar vieną. Ir riša virves prie laivo atramų. Nežinau, ar jie gali mus nuversti - ir nenoriu žinoti. Startuojame už šešiasdešimt penkių sekundžių.

- Visi sudegs mūsų variklių ugnyje, - tarė radistas, prisisegdamas diržus.

- Mūsų žmonės šito nepajus, - niūriai atsakė pilotas, - o tie kiti... kuo daugiau jų sunaikin-

sime, tuo geriau.



Erdvėlaivis pakilo, spjaudydamas ugnimi, palikdamas apačioje rūkstantį mirties ratą. Bet vos tik žemė truputį atvėso, slėptuvėje lūkuriaavę raiteliai patraukė per pelenus. Vienas paskui kitą jie niro iš tamsos, ir atrodė, kad karių srautui nebus galo.

## **2 skyrius**

- Kvaila leistis sužeidžiamam pjūklapauksčio, - pareiškė Bručas, padėdamas Jasonui dinAltui nusivilkti per galvą metalizuotą striukę.

- Kvaila bandyti ramiai pavalgyti šioje planetoje! - dusliai atšovė Jasonas pro sunkią medžiagą. Pagaliau jis nusitraukė striukę ir susitraukė nuo aštraus skausmo šone. - Aš kaip tik ketinau paskanauti sriubos, ir lėkštė sutrukdė man iššauti.

- Žaizda paviršinė, - pranešė Bručas, apžiūrėjęs kruviną įdrėskimą Jasono šone. - Pjūklas atšoko nuo šonkaulių, jų nesulaužęs. Tau pasisekė.

- Nori pasakyti, man pasisekė, kad likau gy-

vas. Kur tai girdėta - pjūklapaukštis valgomajame?

- Pyre visada tikėkis to, kas atrodo labiausiai neįtikėtina. Tai žino net vaikai.

Bručas ėmė tepti žaizdą antiseptiniu tepalu, ir Jasonas stipriai sukando dantis. Sučirškė videofonas. Ekране pasirodė susirūpinęs Mėtos veidas.

- Jasonai, girdėjau, tu sužeistas, - tarė ji.

- Mirštu, - atsakė tas.

Bručas garsiai šniurkštelėjo.

- Nesąmonė. Paviršinė žaizda, keturiolikos centimetrų ilgio, nuodų nėra.

- Tik tiek? - paklausė Meta, ir ekranas užgeso.

- Taip, tik tiek, - burbtelėjo Jasonas. - Litras kraujo ir kilogramas mėsos, neverta jaudintis. Ką turėčiau padaryti, kad užsitarnaučiau nors lašelį užuojautos - netekti kojos?

- Jei tai atsitiks kautynėse, gali tikėtis užuojautos, - abejingai atsakė Bručas, pritvirtinęs prie žaizdos tvarstį. - Bet jei pjūklapaukštis nupjaus tau koją valgomajame, susilauksi tik paniekos.

- Gana! - nukirto Jasonas, vėl užsitempdamas striukę. - Nesupraskite manęs pažodžiui. O

taip, aš žinau, kaip mane myli pyriečiai. Aš nesilgėsiu jūsų planetos nė penkių minučių.

- Tu išvyksti? - paklausė Bručas. Jo veidas nušvito. - Tai dėl to šaukiamas susirinkimas?

- O, nenusimink taip labai. Ir pakentėk iki trečios valandos, kai visi susirinks. Aš niekam neteikiu pirmenybės. Aišku, išskyrus save patį, - pridūrė Jasonas, išeidamas iš kabineto ir bandydamas kaip įmanoma mažiau judinti sužeistą šoną.

Ateina pokyčių metas, pagalvojo jis, žvilgtelėjęs pro aukštą langą perimetro sienoje į grėsmingas džungles lauke. Matyt, kelios šviesai jautrios ląstelės pastebėjo judėjimą, nes staiga viena šaka užtelėjo pirmyn, ir dyglių durklai subarškėjo į permatomą lango metalą. Jasono refleksai buvo jau pakankamai ištreniruoti, ir jo kūne nevirptelėjo nė vienas raumuo.

Pokyčių metas praeina. Kiekviena diena Pyre - tai dar vienas Fortūnos rato apsisukimas. Laimi tas, kuris pasilieka. O jei iškrenta tavo numeris, tavęs laukia neabejotina mirtis. Kiek žmonių žuvo Pyre nuo to laiko, kai jis pirmąsyk atvyko čionai? Jasonas jau liovėsi skaičiavęs ir tapo beveik toks pats abejingas mirčiai, kaip patys pyriečiai....